

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానవ్రతము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, ద్వాదశోధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

వాసుదేవ ఉవాచ

దుర్యోధనస్య కర్ణస్య శకునేశ్చ దురాత్మనః ।

దుఃశాసనచతుర్థానాం భూమిః పాస్యతి శోణితమ్ ॥ 12-5॥

ఏతాన్నిహత్య సమరే యే చ తస్య పదానుగాః ।

తాంశ్చ సర్వాన్వినిర్జిత్య సహితాన్ సనరాధిపాన్ ॥ 12-6॥

తతః సర్వేఽభిషించామః ధర్మరాజం యుధిష్ఠిరమ్ ।

నికృత్యోపచరన్వధ్య ఏష ధర్మః సనాతనః ॥ 12-7॥

వైశంపాయన ఉవాచ

పార్తానామభిషంగేణ తథా క్రుద్ధం జనార్దనమ్ ।

అర్జునః శమయామాస దిధక్షంతమివ ప్రజాః ॥ 12-8॥

సంక్రుద్ధం కేశవం దృష్ట్వా పూర్వదేహేషు ఫాల్గునః ।

కీర్తయామాస కర్మాణి సత్యకీర్తేర్మహాత్మనః ॥ 12-9॥

పురుషస్యాప్రమేయస్య సత్యస్యామితతేజసః ।

ప్రజాపతిపతేర్విష్ణోః లోకనాథస్య ధీమతః ॥ 12-10॥

అర్జున ఉవాచ

దశవర్షసహస్రాణి యత్రసాయంగృహో మునిః ।

వ్యచరన్త్వం పురా కృష్ణ పర్వతే గంధమాదనే ॥ 12-11॥

దశవర్షసహస్రాణి దశవర్షశతాని చ ।

పుష్కరేష్వవసః కృష్ణ త్వమపో భక్షయన్పురా ॥ 12-12॥

ఊర్ధ్వబాహుర్విశాలాయాం బదర్యాం మధుసూదన ।

అతిష్ఠ ఏకపాదేన వాయుభక్షః శతం సమాః ॥ 12-13॥

అవకృష్టోత్తరాసంగః కృశో ధమనిసంతతః ।

ఆసీః కృష్ణ సరస్వత్యాం సత్రే ద్వాదశవార్షికే ॥ 12-14॥

ప్రభాసమప్యథాసాద్య తీర్థం పుణ్యజనోచితమ్ ।
తత్ర కృష్ణ మహాతేజాః దివ్యం వర్షసహస్రకం ॥ 12-15॥

ఆతిష్ఠస్త్వమథైకేన పాదేన నియమస్థితః ।
లోకప్రవృత్తిహేతుస్త్వమితి వ్యాసో మమాబ్రవీత్ ॥ 12-16॥

క్షేత్రజ్ఞః సర్వభూతానామాదిరంతశ్చ కేశవ ।
నిధానం తపసాం కృష్ణ యజ్ఞస్త్వం చ సనాతనః ॥ 12-17॥

నిహత్య నరకం భౌమమ్ ఆహృత్య మణికుండలే ।
ప్రథమోత్పతితం కృష్ణ మేధ్యమశ్వమవాస్పజః ॥ 12-18॥

కృత్వా తత్కర్మ లోకానామృషభః సర్వలోకజిత్ ।
అవధీస్త్వం రణే సర్వాన్ సమేతాన్ దైత్యదానవాన్ ॥ 12-19॥

తతః సర్వేశ్వరత్వం చ సంప్రదాయ శచీపతేః ।
మానుషేషు మహాబాహోప్రాదుర్భూతోఽసి కేశవ ॥ 12-20॥

స త్వం నారాయణో భూత్వా హరిరాసీః పరంతప ।
బ్రహ్మ సోమశ్చ సూర్యశ్చ ధర్మో ధాతా యమోఽనలః ॥ 12-21॥

వాయుర్వైశ్రవణో రుద్రః కాలః ఖం పృథివీ దిశః ।
అజశ్చరాచరగురుః ప్రస్థో త్వం పురుషోత్తమ ॥ 12-22॥

పరాయణం దేవమూఢార్ క్రతుభిమర్ ధుసూదన ।
అయజ్ఞో భూరితేజా వై కృష్ణ చైత్రరథే వనే ॥ 12-23॥

శతం శతసహస్రాణి సువర్ణస్య జనార్దన ।
ఏకైకస్మిన్స్తదా యజ్ఞే పరిపూర్ణాని భాగశః ॥ 12-24॥

అదితేరపి పుత్రత్వమేత్య యాదవనందన ।
త్వం విష్ణురితి విఖ్యాత ఇంద్రాదవరజో విభుః ॥ 12-25॥

శిశుర్భూత్వా దివం ఖం చ పృథివీం చ పరంతప ।
త్రిభిర్విక్రమణైః కృష్ణ క్రాంతవానసి తేజసా ॥ 12-26॥

సంప్రాప్య దివమాకాశమ్ ఆదిత్యస్యందనే స్థితః ।
అత్యరోచశ్చ భూతాత్మన్ భాస్కరం స్వేన తేజసా ॥ 12-27॥

ప్రాదుర్భావసహస్రేషు తేషు తేషు త్వయా విభో ।
అధర్మరుచయః కృష్ణ నిహతాః శతశోఽసురాః ॥ 12-28॥

సాదితా మౌరవాః పాశాః నిసుందనరకౌ హతౌ ।
కృతః క్షేమః పునః పంథాః పురం ప్రాగ్జ్యోతిషం ప్రతి ॥ 12-29॥

జారుధ్యామాహుతిః క్రాధః శిశుపాలో జనైః సహ ।
జరాసంధశ్చ శైబ్యశ్చ శతధన్వా చ నిర్జితః ॥ 12-30॥

తథా పర్జన్యఘోషేణ రథేనాదిత్యవర్చసా ।
అవాప్సీర్మహిషీం భోజ్యాం రణే నిర్జిత్య రుక్మిణీమ్ ॥ 12-31॥

ఇంద్రద్యుమ్నో హతః కోపాత్ యవనశ్చ కసేరుమాన్ ।
హతః సౌభసతిః శాల్వః త్వయా సౌభం చ సాతితమ్ ॥ 12-32॥

ఏవమేతే యుధి హతాః భూయశ్చాన్యాన్ శృణుష్వ హ ।
ఇరావత్యాం హతో భోజః కార్తవీర్యసమో యుధి ॥ 12-33॥

గోపతిస్తాలకేతుశ్చ త్వయా వినిహతావుభౌ ।
తాం చ భోగవతీం పుణ్యామ్ ఋషికాంతాం జనార్దన ॥ 12-34॥

ద్వారకామాతృసాత్కృత్వా సముద్రం గమయిష్యసి ।
న క్రోధో న చ మాత్సర్యం నాన్యతం మధుసూదన ।
త్వయి తిష్ఠతి దాశార్హ న నృశంస్యం కుతోఽన్యజు ॥ 12-35॥

ఆసీనం చైత్యమధ్యే త్వాం దీప్యమానం స్వతేజసా ।
ఆగమ్య ఋషయః సర్వేఽయాచంతాభయమచ్యుత ॥ 12-36॥

యుగాంతే సర్వభూతాని సంక్షిప్య మధుసూదన ।
ఆత్మనైవాత్మసాత్కృత్వా జగదాసీః పరంతప ॥ 12-37॥

యుగాదౌ తన వాణ్ణేయ నాభిపద్మాదజాయత ।
బ్రహ్మ చరాచరగురుః యస్యేదం సకలం జగత్ ॥ 12-38॥

తం హంతుముద్యతౌ ఘోరా దానవౌ మధుకైటభౌ ।
తయోర్వ్యతిక్రమం దృష్ట్వౌ క్రుద్ధస్య భవతో హరేః ॥ 12-39॥

లలాటాజ్ఞాతవాన్ శంభుః శూలపాణిస్త్రీలోచనః ।
ఇత్థం తావపి దేవేశౌ త్వచ్ఛరీరసముద్భవౌ । 12-40॥

త్వన్నియోగకరావేతౌ ఇతి మే నారదోఽబ్రవీత్ ।
తథా నారాయణ పురా క్రతుభిర్భూరిదక్షిణైః ॥ 12-41॥

ఇష్టవాంస్త్యం మహాసత్రం కృష్ణ చైత్రరథే వనే ।
నైవం పరే నాపరే వా కరిష్యంతి కృతాని వా ।
యాని కర్మాణి దేవ త్వం బాల ఏవ మహాబలః ॥ 12-42॥

కృతవాన్పుండరీకాక్ష బలదేవసహాయవాన్ ।
కైలాసభవనే చాపి బ్రహ్మణైర్వ్యవసః సహ ॥ 12-43॥

వైశంపాయన ఉవాచ

ఏవముక్త్యా మహాత్మానమ్ ఆత్మా కృష్ణస్య పాండవః ।
తూష్ణీమాసీత్తతః పార్థమ్ ఇత్యువాచ జనార్దనః ॥ 12-44॥

మమైవ త్వం తవైవాహం యే మదీయాస్తవైవ తే ।
యస్త్వాం ద్వేష్టి స మాం ద్వేష్టి యస్త్వామను స మామను ॥ 12-45॥

నరస్త్వమసి దుర్ధర్ష హరిర్నారాయణో హ్యహమ్ ।
కాలే లోకమిమం ప్రాప్తౌ నరనారాయణావృషీ ॥ 12-46॥

అనన్యః పార్థ మత్తస్త్వం త్వత్తశ్చాహం తథైవ చ ।
నావయోరంతరం శక్యం వేదితుం భరతర్షభ ॥ 12-47॥

వైశంపాయన ఉవాచ

ఏవముక్తే తు వచనే కేశవేన మహాత్మనా ।

తస్మిన్వీరసమావాయే సంరభ్యేష్వథ రాజసు ॥

॥12-48॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి
ద్రౌపద్యాశ్వాసనే ద్వాదశోఽధ్యాయః ॥ 12 ॥

**శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి
గోవిందనామావళి**

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।

గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

